

A Pécsi Ítéltábla a Boszkovics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Lőrinczné dr. Boszkovics Teréz)pártfogó ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Heffnerné dr. Vida Viktória jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2014. október 8. napján kelt 19.P.20.365/2014/16. számú ítélete ellen a felperes által 17. és 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja és az alperes által fizetendő kártérítés összegét 303.000 (háromszázháromezer) forintra felemeli.

Ezt meghaladóan tekinti a keresetet elutasítottnak.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek tizenöt napon belül 12.500 (tizenkettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A felperes pártfogó ügyvédjének másodfokú eljárásban felmerült díját 22 (huszonkettő) százalékban az alperes, 78 (hetvennyolc) százalékban a felperes köteles viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes ellen a **S** Járásbíróságon zaklatás büntette és más bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás során a bíróság igazságügyi elmeszakértői vizsgálatot rendelt el. A felperes ezzel az intézkedéssel nem értett egyet, ezért a szakértői vizsgálatra szóló idézésnek nem volt hajlandó eleget tenni; erről a szakértőt írásban tájékoztatta. A szakértő jelzése alapján a bíróság a felperes elővezetését elrendelte. 2014. március 4. napján 12,00 órakor az elővezetés fogatosítása érdekében az alperes szervezeti egységeként működő **B** Rendőrőrs részéről a felperes balatonszemesi otthonában megjelent **T. A** rendőrtörzsőrmester, **J. M** rendőrzászlós és **K. X** rendőrmester. A felperes arról tájékoztatta az intézkedő rendőröket, hogy kerti munkát végzett, meg kell fürödni, más időpontban önként meg fog jelenni szakértői vizsgálaton. A rendőrök ismételtlen eredménytelenül szólították fel arra, hogy vesse alá magát a rendőri intézkedésnek. A felperes ekkor egy másik szobába

ment azzal, hogy átöltözködik, **K. X** rendőrőrmester azonban utána ment, és amikor felperes a tréningnadrágját próbálta lecserélni, **K. X** azt rá visszahúzta, majd figyelmeztetést követően **T. A** és **J. M** a felperest megbilincseltek. Ezt követően a felperest a **B** Rendőrőrsre szállították, ahol az előállításnál használt zárkában az elővezetés végrehajtásáról szóló jelentés elkészítéséig visszatartották, majd a **S** Városi Kórházig bilincsben szállították, ahol 13.30 órakor az orvosszakértőnek átadták. A jelentésben az intézkedő rendőrök azt rögzítették, hogy kényszerítő eszközként bilincset a szökés megakadályozása miatt kellett alkalmazniuk. Az igazságügyi szakértői vizsgálat elvégzését követően a felperes tömegközlekedési eszközzel jutott vissza az otthonába. Bal csuklóján felületes horzsolts seb keletkezett, amiről a következő napon 3.000 forint költséggel látteleletet vetetett fel. A felperes rendőri intézkedéssel szemben előterjesztett panaszát elkészttsége miatt jogerősen elutasították.

Az elsőfokú bíróság a helyszínen eljáró rendőrök tanúvallomásai, a per egyéb adatai alapján arra következtetett, hogy a felperes által tanúsított magatartás a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 39.§ (2) bekezdés *a*) pontja szerinti passzív ellenszegülésnek minősül, a bilincselés szolgálati szabályzat 41.§ (1) bekezdésében írt feltételei azonban nem álltak fenn, mert a felperes nem tanúsított erőszakos, garázda, támadó magatartást, illetőleg bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt sem intézkedett a rendőrség. A rendőrök indokolatlan és aránytalan mértékű kényszerintézkedést alkalmaztak, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 15.§ (1) és (2) bekezdését, 16.§ (1) bekezdését, a fokozatosság és arányosság követelményét sértették meg a bilincs alkalmazásával. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint - figyelemmel a rendőri erőfölényre, a felperes korára, állapotára is - az elvezetés, mint testi kényszer elegendő lett volna a felperes együttműködésének kikényszerítésére.

Az alperest így az elsőfokú bíróság a Ptk.348.§ (1) bekezdésére is figyelemmel 103.000 forint kártérítés megfizetésére kötelezte azzal, hogy a kár közhatalom gyakorlása során, azzal okozati összefüggésben keletkezett és jogorvoslati úton elhárítható nem volt, így a Ptk.349.§ az alperes kártérítési felelősségét nem zárja ki. Az eset körülményeit mérlegelve, értékelve, hogy a felperes nem volt együttműködő, enyhébb kényszerintézkedés alkalmazása szükséges volt, a korlátozás rövid ideig tartott, az intézkedésre nem nyilvánosság előtt került sor, a felperes csuklóján felületes sérülés keletkezett, 100.000 forint összegű nem vagyoni kártérítést látott indokoltnak. Emellett a szabálytalan bilincshasználattal összefüggésben felvett láttelelet költségének, mint vagyoni kárnak megtérítésére kötelezte az alperest. Ezt meghaladó részében (a felperes 1.000.000 forint nem vagyoni kár és 14.750 forint vagyoni kár megtérítését kérte) a keresetet elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezett. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtassa meg és a nem vagyoni kártérítés iránt előterjesztett keresetet teljesítse. Sérrelmeit hangsúlyozva kiemelte, hogy megbilincselésére kétszer került sor, indokolatlan volt az előállító helyiségbe való bezárása, onnan megbilincselve a kórházba szállítása is. Vitatta, hogy az intézkedés rövid ideig tartott volna; vitatta azt is, hogy az intézkedésre nem a

nyilvánosság előtt került sor, mivel a járókelők látták, illetve láthatták, hogy öt három rendőr kíséri megbilincselte kézzel, mint egy „szériagyilkost”. A B Rendőrőrsön hosszú ideig a koszos, hideg, undorító cellában tartották bezárva, a rendőrőrs dolgozói, köztük balatonszemesi lakosok lenézően tekintettek rá, a kórház területén is megbámulták.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helyes indokaira figyelemmel történő helybenhagyására irányult. Az elsőfokú bíróság által figyelembe vett körülmények tekintetében hangsúlyozta az alperes, hogy a bilincset az őrsön levették a felperesről, az utazás Bről Bra, majd Bról Sra rövid ideig tartott, a bilincs csak a szállítás időtartama alatt volt a felperesen. Nyilvánosság előtti bilincselés nem volt, ilyet a felperes nem bizonyított. Hivatkozott az Rtv. 34.§ (2) bekezdésében foglaltakra, miszerint ha az elővezetés másként nem teljesíthető, az elővezetett személyt a rendőrségen a szükséges ideig - legfeljebb 12 óra időtartamra - vissza lehet tartani, mely visszatartás időtartamának számítására az előállításra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az alperes az elővezetés teljesítése és ledokumentálása érdekében szállította a rendőrőrsre a felperest, ezt követően intézkedett a szállítás további szervezéséről a szolgálati feladatok összehangolásával. A felperes visszatartására csak a feltétlenül szükséges ideig került sor, a teljes rendőri intézkedés 12:00 órától 13:30 óráig tartott. Az Rtv.97.§ h) pontja alapján az elővezetett személy fogvatartottnak minősül az előállító helyiségben történő elhelyezése kapcsán, a felperes előállító helyiségben való elhelyezésére tehát jogszerűen került sor.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok körütekintő mérlegelésével a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság ítélezése alapjául elfogadta.

A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban az elsőfokú bíróság nem tulajdonított a felperest ért joghátrány valós súlyának megfelelő jelentőséget. Az indokolatlanul alkalmazott bilincselés, függetlenül attól, hogy a felperes nem tanúsított kellő együttműködést a rendőri intézkedéssel és így kényszerintézkedés alkalmazása elkerülhetetlen volt, az emberi méltóságot olyan mértékben sérti, aminek kapcsán az 100.000 forint nem vagyoni kártérítés a felperest ért hátrány ellentételezésére, másnemű előnnyel történő kompenzálására nem alkalmas.

A másodfokú bíróság a felperes fellebbezésben foglalt hivatkozásait részben találta megalapozottnak. A bilincselésre valóban a felperes otthonában került sor, de ezt követően szükségszerűen a felperest közterületre megbilincselte állapotban kivezették, melyre figyelemmel a felperes ki volt téve annak, hogy megbilincselte állapotát mások is észlelhessék. Az előállító helyiségben történő visszatartás pedig - figyelemmel arra, hogy az intézkedés célja előre ismert volt és az alperes által is hangsúlyozottan a felperest a közeli S Városi Kórházba kellett előállítani - a másodfokú bíróság megítélése szerint a visszatartást feltétlenül nem tette szükségessé. Mindemellett azonban az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy a

felperes magatartásával önmagát hozta olyan helyzetbe, hogy végül kényszerintézkedést kellett elviselnie; kizárólag a kényszerintézkedés megválasztásából eredő hátrányokat sérelmezheti, ilyen körülmények között pedig a felperest ért hátrányok ellentételezéséhez a kért 1.000.000 forintot a másodfokú bíróság is indokolatlannak tartotta és 300.000 forintban határozta meg a szükséges és indokolt nem vagyoni kártérítés mértékét. Ennek megfelelően változtatta meg a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp.253.§ (2) bekezdésének alkalmazásával.

Miután a felperest pártfogó ügyvéd képviselte, a másodfokú bíróság a Pp.239.§-a folytán alkalmazandó Pp.87.§ (2) bekezdése alapján a perköltségviselés arányának meghatározásával állapította meg, hogy a pártfogó ügyvédi díj viselésére az ellenérdekű felek másodfokú pernyertességüknek megfelelően miként kötelesek. Miután a felperes fellebbezése nagyobb részben eredménytelen maradt (200.000/900.000), így őt a másodfokú bíróság a Pp.239.§-a folytán alkalmazandó Pp.78.§ (1) bekezdése alapján 12.500 forint alperesi jogtanácsosi munkadíj, mint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a Pp.67.§-a folytán alkalmazandó 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdés a) pontjára, (5) bekezdése alapján, azzal azonban, hogy a pernyertesség alapján számítható jogtanácsosi munkadíjat $(900.000 \times 0,025 \times 0,78)$ az összegszerűségi kérdésre korlátozott, ezért egyszerűbb megítélésű ügyben kifejtett jogtanácsosi tevékenységre is figyelemmel a felhívott IM rendelet 3.§ (6) bekezdése alapján mérsékelte.

A feljegyzett fellebbezési illetéket a Kmr.14.§-a alapján az állam viseli.

P é c s , 2015. március 26.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, dr. Vogycska Petra s.k. bíró